

Απόστολος Λ. Πιερρής

Η Παθολογία της Νεοελληνικής Παρακμής

Ο Νεοελληνισμός ευρίσκεται σε μια παρατεταμένη, βαθύτατη και επιδεινούμενη κρίση. Και ένα σύστημα που διέρχεται τέτοια ριζική κρίση παρουσιάζει πάντοτε μια ωρισμένη παθολογία στην λειτουργία του. Είναι ενδιαφέρον και χρήσιμο να αναλυθούν τα αναπόφευκτα χαρακτηριστικά αυτής της παθολογίας, τόσο για να πιστοποιηθεί αναμφισβήτητα σε όλα τα μέλη της κοινωνίας το γεγονός της μείζονος κρίσης, όσο και για να τεθούν επί τέλους σε αντικειμενική βάση οι απαραίτητες, βασικές θεραπευτικές αγωγές για την έναρξη μιας σοβαρής αντιμετώπισέως τους.

Θεμελιώδες χαρακτηριστικό μιας προχωρημένης και αποτελματωμένης κατάστασης κρίσης είναι η μετατόπιση της προσοχής και του ενδιαφέροντος σε κάποια τεχνητά δημιουργημένη εικονική «πραγματικότητα», μακριά από την αρνητική αληθινή πραγματικότητα. Δεν πρόκειται απλώς και μόνον για το ήδη άκρως επικίνδυνο «σύνδρομο της στρουθοκαμήλου», την αποφυγή δηλαδή του να δει κανείς κατάματα μια επερχόμενη απειλή για να μην διαταραχθεί η στιγμιαία επανάπαυση και καλοπέρασή του. Η συμπεριφορά αυτή είναι τουλάχιστον ενστικτώδης και «φυσική» κατά κάποιο τρόπο, σε δειλούς και μαλακούς οργανισμούς. Στην περίπτωση της νοσηρής κρίσης, όχι μόνο το σύστημα κλείνει τα μάτια απέναντι στην ενοχλητική πρόκληση, αλλά και ζωγραφίζει την εικόνα μιας πραγματικότητας όπως θα την ήθελε να είναι. Η ασχήμια ωραιοποιείται. Η οδυνηρή πραγματικότητα επικαλύπτεται από την φανταστική εικόνα της, που το άρρωστο σύστημα παράγει πάνω στον πυρετό του. Ο νοσών οργανισμός ζει στον κόσμο του. Οι αντικειμενικές

ποιότητες προσλαμβάνονται διαφορετικά από ό,τι κατά την κατάσταση της υγείας του: το μέλι μπορεί να γίνεται αισθητό ως πικρό από το ασθενούν αισθητήριο.

Η ρόδινη αντίληψη των πραγμάτων ενός άρρωστου οργανισμού προσομοιάζει ακριβώς την κατάσταση του ναρκομανούς. Με τεχνητή διέγερση ξεφεύγει από τις πραγματικές δυσκολίες και αντιξοότητες προς κάποιο τεχνητό παράδεισο ενός υποκειμένου αποκεκομμένου από την γνησιότητα της ύπαρξης. Στην αυτοαπομόνωση της εσωστρέφειάς του, το υποκείμενο ανακουφίζει την αποτυχία του με την διαφυγή στο όραμά του. Μόνο που το «όραμα» στην περίπτωση αυτή δεν λειτουργεί δυναμικά ως μηχανισμός ενεργοποίησης, αλλά κατασταλτικά, ως αγωγή καταστολής. Με την διέξοδο της δημιουργούμενης εικονικής πραγματικότητας, εγκαταλείπεται η δραστική ενέργεια (σε θεωρία και πράξη) εντός του πραγματικού κόσμου. Ο νοσηρός οργανισμός δεν βλέπει καν το τεχνητό όραμά του σαν οδηγό δράσης στην πραγματικότητα, γιατί για αυτόν (όπως για τον ναρκομανή υπό την επήρεια της δόσης του) το όραμα είναι η πραγματικότητα. Δεν είναι τυχαίο ότι οι πραγματικοί «ιδεαλιστές» έχουν την οξύτερη αίσθηση της πραγματικότητας, και την ρεαλιστικότερη προσέγγιση στις εξελίξεις της.

Με την επανειλημμένη καταφυγή στο «όραμα», ο νοσηρός οργανισμός ενός ανίκανου και αποτυχημένου συστήματος εθίζεται στο ναρκωτικό του. Δημιουργείται τέτοια εξάρτησή του από την πλασματική εικόνα της πραγματικότητας, ώστε ξεχνάει ότι ο ίδιος την έφτιαξε για να του γεμίσει τεχνητά το πραγματικό του ανικανοποίητο. Έτσι, π.χ. το ανάξιο άτομο που καταλαμβάνει μια υψηλή θεσμική θέση μέσα σε ένα τέτοιο «εξαρτηματικό» σύστημα, ικανοποιείται με την τεχνητή διέγερση του κοινωνικού status που απέκτησε, χωρίς να αισθάνεται ότι χρειάζεται πραγματικό λειτουργικό αποτέλεσμα, σημαντικό έργο επιτυχιών, που και να τον ανεβάσει εσωτερικά με φυσικό τρόπο και να δικαιώνει κοινωνικά την κατάληψη του υψηλού θεσμικού ρόλου που η θέση συνεπάγεται. Η φυσική ικανοποίηση προέρχεται πάντα από την άριστη λειτουργικότητα μιας δύναμης, πράγμα που εξασφαλίζει ταυτόχρονα βέλτιστη ενέργεια, μέγιστη απόδοση και σπουδαίο έργο. Η τεχνητή ικανοποίηση ακριβώς συνίσταται στην υποκατάσταση της φυσικής ακολουθίας ενέργειας – ικανοποίησης από την δράση του πνευματικού ή υλικού ναρκωτικού. Αναστρέφεται έτσι η φυσική τάξη: το πραγματικό έργο γίνεται πάρεργο και το πραγματικό πάρεργο, έργο.

Όταν το νοσηρό σύστημα είναι μια ολόκληρη κοινωνία σε παρακμή, τα «ναρκωτικά – οράματα» γεννιώνται από τις θεσμικές εξουσίες του συστήματος λόγω της συστατικής κακοδομίας του. Το κατεστημένο της παρακμής παράγει την απαιτούμενη εικονική πραγματικότητα, που, παρέχοντας τεχνητή διέγερση και ικανοποίηση στον συνολικό οργανισμό της κοινωνίας, απομακρύνει την θεραπεία της νόσου. Διότι η μόνη θεραπευτική αγωγή μιας νοσούσας κοινωνίας είναι η αλήθεια. Για να κρατιέται μια ολόκληρη κοινωνία πιστή και δέσμια σε πλαστές εικονικές πραγματικότητες, χρειάζεται συστηματική παραγωγή ψεύδους. Η μόνη μέθοδος απεξάρτησης από τέτοιο δίκτυο ψεύδους είναι η οδός της αλήθειας. Η γνώση είναι η μόνη απόλυτη αξία. Και η δύναμή της ανυπέρβλητη. Και η γνωστική ορμή στην εποχή μας είναι, επί τέλους, πάλι ακάθεκτη.

Μιλάω με σύγχρονους όρους, αλλά δεν πρέπει να μας διαφεύγει η διαχρονική σημασία των κλασικών τοποθετήσεων. Η εικονική πραγματικότητα αντιστοιχεί στον κόσμο του φαινεσθαι. Γιατί για να μπορεί μια πλαστή και κατασκευασμένη «ψεύτικη αλήθεια» να

παίζει τον ρόλο της σαν υποκατάστατο της πραγματικής αλήθειας, θα πρέπει να έχει κάποια σχέση με την πραγματικότητα. Η παραπλάνηση χρειάζεται μια κάποια επαφή με την αυθεντική πραγματικότητα για να μπορέσει να παραπλανήσει. Το ψεύδος χρειάζεται κάποια ψήγματα αλήθειας για να σταθεί στη θέση της γνήσιας αλήθειας έστω και με απάτη. Το μη ον υπάρχει όσο υπάρχει ριζωμένο κάπως στο ον.

Η αρχαία σκέψη έλυσε τον γόρδιο δεσμό του μυστηρίου του ψεύδους και του μη όντος (πώς μπορεί να υπάρχει το μη ον, η ψεύτικη πραγματικότητα, και πώς μπορεί ο νους να πιστεύει το ψεύδος), με την διάκριση βασικά μεταξύ της ουσίας και του φαινομένου, του πραγματικού και φαινομενικού όντος. Το φαινόμενο υπάρχει και αυτό (δευτερευόντως), αλλά δεν πηγαίνει βαθιά στην ρίζα της ύπαρξης. Είναι επομένως ασταθές: μεταπίπτει, δεν αντέχει, διαρκεί λίγο, επηρεάζει μερικά μόνο τις εξελίξεις, χαρακτηρίζει επιφανειακά τις καταστάσεις. Χωρίς την αγκύρωση στην ουσία των πραγμάτων, τα φαινόμενα αποκλίνουν προς το μη ον και η εικόνα τους ρέπει προς το ψεύδος.

Από έναν πολιτισμό που έβαλε μέγιστο βάρος στο όντως ον έναντι της συγκεχυμένης φαντασμαγορίας των φαινομένων, από ένα λόγο που επινόησε την έννοια της ουσίας, καταλήξαμε οι ταλαιπώροι να χαθούμε στον Λαβύρινθο του Φαινομενικού, να κυλιόμαστε χωρίς ντροπή στον βόρβορο της απάτης. Και μόνο το γεγονός αυτό αρκεί για να στηλιτεύσει τον ΝεοΕλληνισμό ως νόθο παιδί του Ελληνισμού. Δεν υπάρχει ουσία στην παιδεία του ΝεοΕλληνισμού, δεν υπάρχει ουσία στην πνευματική και καλλιτεχνική παραγωγή του (πλην ολίγων εξαιρέσεων που και αυτές βρέθηκαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο στην περιφέρεια αν όχι στα περιθώρια του θεσμικού συστήματος), δεν υπάρχει ουσία στην λειτουργία της οικονομικής δραστηριότητας, δεν υπάρχει ουσία στην στρατηγική της χώρας, δεν υπάρχει ουσία στην θρησκευτικότητα της κοινωνίας, δεν υπάρχει ουσία στην ίδια την θέσμιση και δόμηση του κοινωνικού ολοκληρώματος. Ο ΝεοΕλληνισμός πλέει χωρίς πηδάλιο στα πελάγη της φαινομενικότητας, έρμαιο των ανέμων ανά πάσα στιγμή, με βραχύτατο πεδίο ορατότητας, αλλά με ένα υπερτροφικό μεν, απροσδιόριστο δε στο περιεχόμενό του, «όραμα» απολύτως αποκεκομμένο από την οικτρή του πραγματικότητα. Οι σχεδιασμοί του (όσο μπορεί κανείς να μιλήσει για σχεδιασμούς όταν πρόκειται βασικά για τυφλές αποκρίσεις στα εξωτερικά ερεθίσματα) εξικνούνται σε ελάχιστο βάθος χρόνου και αντικειμενικότητας, καθοδηγούνται δε από ανεπρόκοπες «αρχές» εκπορευόμενος από το φανταστικό «όραμά» του. Βεβαίως, έχει δυστυχώς μια τέτοια υποκείμενη μεγάλη «αρχή» που παρουσιάζει παράδοση και αρνητική ρεαλιστικότητα: θα ήθελε η Νεοελληνική παρακμή να παρασύρει αν μπορούσε και άλλους, γείτονες και μη, προπάντων τους ισχυρούς και δημιουργικούς, στην άβυσσο της αδράνειας που το ναρκωτικό «όραμα» του ΝεοΕλληνικού συστήματος, η εικονική του πραγματικότητα, συνεπάγεται αν κανείς εθισθεί σε αυτήν. Λέω ότι αυτή είναι μια αρχή ανάστροφης ρεαλιστικότητας, γιατί θα ήταν όντως επικίνδυνη αν μπορούσε να επιβληθεί. Και πραγματικά ισχύει με αρνητική αποτελεσματικότητα στο τεχνητό σύστημα που απαρτίζει το εσωτερικό του ΝεοΕλληνισμού: ευνουχίζεται με αυτόν τον τρόπο κάθε δημιουργική δύναμη μόλις ενταχθεί εντός του συστήματος. Εις τρόπον που μόνη σωτηρία παρέχει το ανέντακτο. Δεν είναι λοιπόν ανεξήγητο το γεγονός ότι η καλύτερη παραγωγή του ΝεοΕλληνισμού παράγεται εξωθεσμικά. Ούτε είναι επίσης ανεξήγητη η τραγελαφική τάση των θεσμικών ΝεοΕλλήνων να αντιμετωπίζουν τις κάθε είδους εξωτερικές σχέσεις εκτός συστήματος με τους τεχνητούς κανόνες που διέπουν την εσωτερική λειτουργία του – προς τέρψη άφατο ή περιφρόνηση ανεξάντλητο κάθε φορά των

απ' έξω. Διότι το εκτός σύστημα είναι άκρως ανταγωνιστικό και μέγιστα ρεαλιστικό, ιδίως εκεί που κινείται η αιχμή της ιστορίας. Και η αρχή ναρκωτικού ευνουχισμού που προανέφερα δεν λειτουργεί εκεί παρά στα περιθώρια της κοινωνίας και όχι στην καταστηματική εξουσία της όπως εδώ. Έτσι, το ΝεοΕλληνικό όραμα δεν έχει πέραση ακριβώς εκεί που θα μετρούσε αν είχε.

Φαινομενικότητα χωρίς ουσία είναι ανενεργή και αναποτελεσματική πέρα από τα στενά όρια ενός κλειστού συστήματος όπου έχει επιβληθεί μια τεχνητή τάξη με μια ψεύτικη ιδεολογία εικονικής πραγματικότητας. Σαν ένα τέτοιο κλειστό σύστημα έχει λειτουργήσει ο ΝεοΕλληνισμός στην κρατική υπόστασή του. Έτσι καλλιεργείται και διαδίδεται εντός του μια εικονική οικονομική πραγματικότητα, εικονική πολιτιστική πραγματικότητα, εικονική εκπαιδευτική πραγματικότητα, καλλιτεχνική, θρησκευτική, στρατηγική, πολιτική κ.λπ., για όλες τις απόψεις της ανθρώπινης δραστηριότητας στην κρατική ολοκλήρωση. Η κοινωνία κρατιέται μακριά από την ουσία των πραγμάτων και την αλήθεια του όντος. Ουσιαστικός λόγος είναι ανύπαρκτος, και μαζί του δημιουργικός αντίλογος και διάλογος που να αποκαθαίρει το αληθινό από το ψεύτικο. Είναι εκπληκτική η ανοχή της ΝεοΕλληνικής Κοινωνίας απέναντι στο ρηχά φαινομενικό. Το ναρκωτικό των ΝεοΕλληνικών οραμάτων έχει κάνει το έργο του.

Για να είμαι δίκαιος πρέπει να πω ότι όλοι οι χαμένοι καταφεύγουν σε ναρκωτικούς οραματισμούς δημιουργώντας τους δικούς τους παραδείσους εικονικών πραγματικοτήτων. Π.χ. το τι γίνεται στο φετεινό Davos είναι απίστευτο για την αρχή της τρίτης χιλιετίας: μια ενορχηστρωμένη προσπάθεια τόνωσης του ηθικού της παρηκμασμένης Ευρώπης, μια εκπληκτική αυτοδιέγερση στη μακρόσυρτη Ευρωπαϊκή αποδόμηση που μπορεί να είναι άκρως επικίνδυνη, όπως ο 20ος αιώνας εμπράκτως edidaxe.

Την απουσία κάθε ουσιαστικότητας από την δημόσια (και με την πάροδο του χρόνου και την ιδιωτική) ζωή της ΝεοΕλληνικής κοινωνίας συνοδεύει, όπως είναι λογικό, ένας αφόρητος συναισθηματισμός, ανούσια δακρύβρεκτος, άτονος και πλαδαρός. Την αρχαία θέση ότι όλα είναι ζήτημα γνώσης – όλα όλα, η επιστήμη, η παραγωγή, η τέχνη, η πολιτική, η θρησκεία η ίδια – έχει διαδεχθεί η άλογος πεποίθηση ότι όλα είναι ζήτημα συναισθήματος (ή καρδιάς, όπως η άνοια ιδεολογικοποιείται συνήθως). Ακόμη και η στρατηγική θεωρείται θέμα βασικά καρδιάς. Όποιοι από το κατεστημένο τύχει να επικαλεσθούν την υπεραίρουσα σημασία της λογικής, σπεύδουν να την χαρακτηρίσουν ως απεχθή αναγκαιότητα.

Η κυριαρχία του φαινομενικού και του συναισθηματικού κάνουν να μην γίνεται κατανοητή η βαρύτητα της ουσιαστικής λογικής των πραγμάτων. Τα πάντα εκλαμβάνονται ως καθοριζόμενα από ψυχολογικές παραμέτρους και όχι από αντικειμενικούς παράγοντες. Η πτώση του χρηματιστηρίου είναι θέμα κακής ψυχολογίας. Η πληθωριστική αναντιστοιχία χρηματοπιστωτικών μέσων και πραγματικών δυνατοτήτων οικονομικής δραστηριότητας είναι επίσης θέμα κακής καταναλωτικής ψυχολογίας. Ο αποπνικτικός κρατισμός του ΝεοΕλληνισμού είναι και αυτός θέμα ελληνικής νοοτροπίας. Οι δυσμενείς στάσεις διαφόρων χωρών προς τις Ελληνικές θέσεις είναι θέμα κακής πίστης. Καλές σχέσεις με την Υπερδύναμη θα έχουμε εάν βρούμε τον κατάλληλο κουμπάρο. Οι απόψεις μας για τις διεθνείς σχέσεις δεν γίνονται κατανοητές λόγω ανεπαρκούς πληροφόρησης που προδιαθέτει αρνητικά ή κάνει βορά τις ηγετικές ομάδες μεγάλων χωρών στην προπαγάνδα

των εχθρών μας. Οι πολιτικές επιτυχίες και αποτυχίες στο εσωτερικό είναι θέμα επικοινωνιακό. Κ.ο.κ. ad nauseam.

Ο κυρίαρχος αυτός ψυχολογισμός έχει και μια άλλη βαρύτατη παρενέργεια. Αμβλύνεται η κριτική ικανότητα της κοινωνίας κυρίως προς την εξουσία και επομένως υποσκάπτονται αυτά τα θεμέλια του δημοκρατικού πολιτεύματος. Δεν πρέπει να ασκεί κανείς κριτική, ιδίως για τα ουσιαστικά ζητήματα, γιατί έτσι (καταγγέλλει το κατεστημένο) δημιουργείται αρνητικό ψυχολογικό κλίμα και θραύεται η περιβόητη εθνική ομοψυχία. Αυτή η αντίληψη επιτρέπει στις ηγετικές αναξιοκρατίες να χειρίζονται τα μεγάλα προβλήματα με κριτήριο την οικεία μικροπολιτική τους, παραπλανώντας με συναισθηματικές διεγέρσεις και ψυχολογικές καθοδηγήσεις την κοινωνία. Και τις καθιστά επίσης ανυπεύθυνες και ανεύθυνες στην ουσία.

Φαινομενισμός, συναισθηματισμός, ψυχολογισμός. Τίποτε, ή τίποτε εκτός από πολύ λίγα και δευτερεύοντα πράγματα, δεν είναι ζήτημα λογικής σκέψης πάνω στην ουσία των πραγματικών δεδομένων. Αφού ελάχιστο ρόλο παίζει η γνώση και η ικανότητα στις εξελίξεις, τότε βασικά δεν υπάρχει συγκεκριμένη ευθύνη για την επιτυχία και την αποτυχία των ενεργειών μας, ιδιαίτερα των μεγάλων και δημοσίων. Η ευθύνη, εάν αναγνωρίζεται, εξανεμίζεται σε γενικότητες: η νοοτροπία του Έλληνα, η γραφειοκρατία, η κοινωνική αναληψία, το ότι δεν έχουμε προχωρήσει ακόμη πολύ, τα 400 χρόνια της Τουρκοκρατίας, ο καπιταλισμός. Ακόμα και όταν η ευθύνη πρέπει να αποδοθεί πιο συγκεκριμένα, κατανέμεται σε όσο το δυνατό περισσότερα μέρη, κατά προτίμηση σε «φορείς», χωρίς ποτέ ουσιαστική προσωπική αναφορά. Κανείς δεν είναι υπεύθυνος για τίποτε σημαντικό. Και κανείς επίσης αντιστρόφως δεν πρέπει κατά το δυνατό να είναι ο καθοριστικός αίτιος κάποιου κατορθώματος. Καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια να επικρατήσει μια αγελαία συνείδηση. Όλα επιβάλλεται να είναι ομαδικά. Μόνο που αυτό δεν σηματοδοτεί ηυξημένη κοινωνική συναισθηση, αλλά την νοοτροπία της συνωμοτικής αλληλεγγύης. Το «όλοι μαζί» προβάλλεται σε όλους τους τόνους και σε όλα τα επίπεδα ως όρος σύγκλισης δράσεων για μέγιστο αποτέλεσμα. Πέρα από το ότι ένα τέτοιο ιδεολόγημα είναι αντιπαραγωγικό και ύποπτο, αφού στην περίπτωση του ΝεοΕλληνισμού πρωτιές ή σημαντικά επιτεύγματα είναι ανύπαρκτα, η αρχή του «μαντριού» έχει άλλη σκοπιμότητα: το νόημα είναι ότι κανένας δεν θα τιμωρηθεί αν δεν βγει μόνος του από την ομάδα. Γι' αυτό ακριβώς, τους ψευδεπίγραφους αυτούς κοινωνισμούς απεκάλεσα συνωμοτική ηθική η οποία καλλιεργεί αναξιοσύνη. Και μάλιστα σε έναν πολιτιστικό χώρο που το αγωνιστικό ιδεώδες της ζωής, το πνεύμα του ατομισμού της τελειότητας και η ανταγωνιστική αρετή εμεγαλούργησαν. Τα αποτελέσματα 180 χρόνων λανθασμένης κατεύθυνσης και αντίθετης πορείας προς τη φύση του Ελληνικού δυναμισμού, συμποσούνται στην ανατριχιαστική παρούσα ΝεοΕλληνική αποτυχία. Η προσκόλληση στο φαινομενικό έχει συσσωρευτικά οδηγήσει εκεί που αναπόδραστα θα κατέληγε: σε μια καθολική απαξίωση των βασικών δομών, λειτουργιών, θεσμών και ηγεσιών του ΝεοΕλληνισμού.

Φαινομενικότητα χωρίς ουσία είναι ανενεργή και αναποτελεσματική πέρα από τα στενά όρια ενός κλειστού συστήματος όπου έχει επιβληθεί μια τεχνητή τάξη με μια ψεύτικη ιδεολογία εικονικής πραγματικότητας. Σαν ένα τέτοιο κλειστό σύστημα έχει λειτουργήσει ο ΝεοΕλληνισμός στην κρατική υπόστασή του. Έτσι καλλιεργείται και διαδίδεται εντός του μια εικονική οικονομική πραγματικότητα, εικονική πολιτιστική πραγματικότητα, εικονική εκπαιδευτική πραγματικότητα, καλλιτεχνική, θρησκευτική, στρατηγική, πολιτική κ.λπ., για

όλες τις απόψεις της ανθρώπινης δραστηριότητας στην κρατική ολοκλήρωση. Η κοινωνία κρατιέται μακριά από την ουσία των πραγμάτων και την αλήθεια του όντος. Ουσιαστικός λόγος είναι ανύπαρκτος, και μαζί του δημιουργικός αντίλογος και διάλογος που να αποκαθαίρει το αληθινό από το ψεύτικο. Είναι εκπληκτική η ανοχή της ΝεοΕλληνικής Κοινωνίας απέναντι στο ρηχά φαινομενικό. Το ναρκωτικό των ΝεοΕλληνικών οραμάτων έχει κάνει το έργο του.

Για να είμαι δίκαιος πρέπει να πω ότι όλοι οι χαμένοι καταφεύγουν σε ναρκωτικούς οραματισμούς δημιουργώντας τους δικούς τους παραδείσους εικονικών πραγματικοτήτων. Π.χ. το τι γίνεται στο φετεινό Davos είναι απίστευτο για την αρχή της τρίτης χιλιετίας: μια ενορχηστρωμένη προσπάθεια τόνωσης του ηθικού της παρηκμασμένης Ευρώπης, μια εκπληκτική αυτοδιέγερση στη μακρόσυρτη Ευρωπαϊκή αποδόμηση που μπορεί να είναι άκρως επικίνδυνη, όπως ο 20ος αιώνας εμπράκτως edίδαξε.

Την απουσία κάθε ουσιαστικότητας από την δημόσια (και με την πάροδο του χρόνου και την ιδιωτική) ζωή της ΝεοΕλληνικής κοινωνίας συνοδεύει, όπως είναι λογικό, ένας αφόρητος συναισθηματισμός, ανούσια δακρύβρεκτος, άτονος και πλαδαρός. Την αρχαία θέση ότι όλα είναι ζήτημα γνώσης – όλα όλα, η επιστήμη, η παραγωγή, η τέχνη, η πολιτική, η θρησκεία η ίδια – έχει διαδεχθεί η άλογος πεποίθηση ότι όλα είναι ζήτημα συναισθήματος (ή καρδιάς, όπως η άνοια ιδεολογικοποιείται συνήθως). Ακόμη και η στρατηγική θεωρείται θέμα βασικά καρδιάς. Όποιοι από το κατεστημένο τύχει να επικαλεσθούν την υπεραίρουσα σημασία της λογικής, σπεύδουν να την χαρακτηρίσουν ως απεχθή αναγκαιότητα.

Η κυριαρχία του φαινομενικού και του συναισθηματικού κάνουν να μην γίνεται κατανοητή η βαρύτητα της ουσιαστικής λογικής των πραγμάτων. Τα πάντα εκλαμβάνονται ως καθοριζόμενα από ψυχολογικές παραμέτρους και όχι από αντικειμενικούς παράγοντες. Η πτώση του χρηματιστηρίου είναι θέμα κακής ψυχολογίας. Η πληθωριστική αναντιστοιχία χρηματοπιστωτικών μέσων και πραγματικών δυνατοτήτων οικονομικής δραστηριότητας είναι επίσης θέμα κακής καταναλωτικής ψυχολογίας. Ο αποπνικτικός κρατισμός του ΝεοΕλληνισμού είναι και αυτός θέμα ελληνικής νοοτροπίας. Οι δυσμενείς στάσεις διαφόρων χωρών προς τις Ελληνικές θέσεις είναι θέμα κακής πίστης. Καλές σχέσεις με την Υπερδύναμη θα έχουμε εάν βρούμε τον κατάλληλο κουμπάρο. Οι απόψεις μας για τις διεθνείς σχέσεις δεν γίνονται κατανοητές λόγω ανεπαρκούς πληροφόρησης που προδιαθέτει αρνητικά ή κάνει βορά τις ηγετικές ομάδες μεγάλων χωρών στην προπαγάνδα των εχθρών μας. Οι πολιτικές επιτυχίες και αποτυχίες στο εσωτερικό είναι θέμα επικοινωνιακό. Κ.ο.κ. ad nauseam.

Ο κυρίαρχος αυτός ψυχολογισμός έχει και μια άλλη βαρύτατη παρενέργεια. Αμβλύνεται η κριτική ικανότητα της κοινωνίας κυρίως προς την εξουσία και επομένως υποσκάπτονται αυτά τα θεμέλια του δημοκρατικού πολιτεύματος. Δεν πρέπει να ασκεί κανείς κριτική, ιδίως για τα ουσιαστικά ζητήματα, γιατί έτσι (καταγγέλλει το κατεστημένο) δημιουργείται αρνητικό ψυχολογικό κλίμα και θραύεται η περιβόητη εθνική ομοψυχία. Αυτή η αντίληψη επιτρέπει στις ηγετικές αναξιοκρατίες να χειρίζονται τα μεγάλα προβλήματα με κριτήριο την οικεία μικροπολιτική τους, παραπλανώντας με συναισθηματικές διεγέρσεις και ψυχολογικές καθοδηγήσεις την κοινωνία. Και τις καθιστά επίσης ανυπεύθυνες και ανεύθυνες στην ουσία.

Φαινομενισμός, συναισθηματισμός, ψυχολογισμός. Τίποτε, ή τίποτε εκτός από πολύ λίγα και δευτερεύοντα πράγματα, δεν είναι ζήτημα λογικής σκέψης πάνω στην ουσία των πραγματικών δεδομένων. Αφού ελάχιστο ρόλο παίζει η γνώση και η ικανότητα στις εξελίξεις, τότε βασικά δεν υπάρχει συγκεκριμένη ευθύνη για την επιτυχία και την αποτυχία των ενεργειών μας, ιδιαίτερα των μεγάλων και δημοσίων. Η ευθύνη, εάν αναγνωρίζεται, εξανεμίζεται σε γενικότητες: η νοοτροπία του Έλληνα, η γραφειοκρατία, η κοινωνική αναλγησία, το ότι δεν έχουμε προχωρήσει ακόμη πολύ, τα 400 χρόνια της Τουρκοκρατίας, ο καπιταλισμός. Ακόμα και όταν η ευθύνη πρέπει να αποδοθεί πιο συγκεκριμένα, κατανέμεται σε όσο το δυνατό περισσότερα μέρη, κατά προτίμηση σε «φορείς», χωρίς ποτέ ουσιαστική προσωπική αναφορά. Κανείς δεν είναι υπεύθυνος για τίποτε σημαντικό. Και κανείς επίσης αντιστρόφως δεν πρέπει κατά το δυνατό να είναι ο καθοριστικός αίτιος κάποιου κατορθώματος. Καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια να επικρατήσει μια αγελαία συνείδηση. Όλα επιβάλλεται να είναι ομαδικά. Μόνο που αυτό δεν σηματοδοτεί ηυξημένη κοινωνική συναισθηση, αλλά την νοοτροπία της συνωμοτικής αλληλεγγύης. Το «όλοι μαζί» προβάλλεται σε όλους τους τόνους και σε όλα τα επίπεδα ως όρος σύγκλισης δράσεων για μέγιστο αποτέλεσμα. Πέρα από το ότι ένα τέτοιο ιδεολόγημα είναι αντιπαραγωγικό και ύποπτο, αφού στην περίπτωση του ΝεοΕλληνισμού πρωτιές ή σημαντικά επιτεύγματα είναι ανύπαρκτα, η αρχή του «μαντρίου» έχει άλλη σκοπιμότητα: το νόημα είναι ότι κανένας δεν θα τιμωρηθεί αν δεν βγει μόνος του από την ομάδα. Γι' αυτό ακριβώς, τους ψευδεπίγραφους αυτούς κοινωνισμούς απεκάλεσα συνωμοτική ηθική η οποία καλλιεργεί αναξιότητα. Και μάλιστα σε έναν πολιτιστικό χώρο που το αγωνιστικό ιδεώδες της ζωής, το πνεύμα του ατομισμού της τελειότητας και η ανταγωνιστική αρετή εμεγαλούργησαν. Τα αποτελέσματα 180 χρόνων λανθασμένης κατεύθυνσης και αντίθετης πορείας προς τη φύση του Ελληνικού δυναμισμού, συμποσούνται στην ανατριχιαστική παρούσα ΝεοΕλληνική αποτυχία. Η προσκόλληση στο φαινομενικό έχει συσσωρευτικά οδηγήσει εκεί που αναπόδραστα θα κατέληγε: σε μια καθολική απαξίωση των βασικών δομών, λειτουργιών, θεσμών και ηγεσιών του ΝεοΕλληνισμού.

[Δημοσιεύθηκε στον "ΕΘΝΙΚΟ ΚΗΡΥΚΑ"]